

GYÓGYNÖVÉNYTÁR

Útmutató a korszerű gyógynövény-alkalmazáshoz
(2. bővített, javított kiadás)

Csupor Dezső, Szendrei Kálmán (szerkesztők)

*Medicina Könyvkiadó Zrt.
Budapest, 2012Recenzie – Csupor Dezső, Szendrei Kálmán (redactori): Tratat
pentru utilizarea contemporană a plantelor medicinale

Book review

Orvostudományi Értesítő, 2012, 85 (1): 69-70

www.orvtudert.ro

A közelmúltban nemzetközileg is kiemelkedő kézikönyv jelent meg a gyógynövények korszerű alkalmazásáról a Szegedi Tudományegyetem Farmakognóziái Intézet munkatársainak a tollából. Az első kiadás (Szendrei Kálmán, Csupor Dezső szerkesztésében) példányai csakhamar eltűntek a könyvesboltok polcairól. Ez annak a következménye, hogy a múlt század második felében a gyógynövények felhasználása, alkalmazása felfelé ívelő tendenciát mutatott. Ez a kitűnően megszerkesztett szakmai mű a gyógynövények helyes felhasználásának célját szolgálja. Erre azért van szükség, mert az utóbbi évtizedekben a régi gyógynövény-készítmények (tea, tinktúra és más, galenusi készítmények) helyét új, ipari készítmények foglalták el, amelyekről a felhasználó nem kap megfelelő tájékoztatást, holott ezeket a termékeket az orvosok is felírják megelőző vagy kiegészítő kezelésként.

A napi sajtóban és az időszakonként megjelenő lapokban sokszor anélkül ismertetik ezeket a termékeket, hogy részletesen és megbízható adatokkal alátámasztanak az ipari termék hatóanyagtartalmát, hatását, és megemlítenék mellékhatásait vagy esetleges mérgező voltát. Ezek a mulasztások a szakembereket aggodalommal töltik el, és ezért határozta el a szegedi szerzői kollektíva egy korszerű, megbízható ismereteken alapuló, új felfogású könyvnek a megírását. Erre a felelősségteljes munkára a szegedi Gyógyszerésztudományi Kar évtizedes szakmai tapasztalatokkal rendelkező munkatársai vállalkoztak oly módon, hogy ebbe a szerteágazó tevékenységbe bevonták az általuk kinevelt ifjakat (Bertalan Lóránt, Borcsa Botond Lajos, Csapi Bence, Csupor Dezső, Csupor-Löffler Boglárka, Hunyadi Attila, Kovács Adriána, Liktör-Busa Erika, Rédei Dóra, Sulyok Edvárd, Telek Erika, Tóth Noémi, Ványolós Attila, Vasas Andrea, Veres Katalin).

A szerzők az előző kötetnek az utánnomása helyett vállalták egy második, újabb adatokkal bővített és javított

kiadás szövegének a megírását, amelybe bekerültek a gyorsan fejlődő gyógynövénypiac újabb gyógynövényeinek ismertetései, figyelembe véve a hagyományos alkalmazás mellett a preklinikai vizsgálatokat, a humán bizonyítékokat, a gyógyászati felhasználásnál az adagolást és a nem kívánatos hatásokat, ellenjavallatokat és az interakciókat is.

A bővített és javított kiadásban helyet kapnak azok a gyógynövények is, amelyek az új, érvényben lévő Magyar Gyógyszerkönyvben is megtalálhatók. Ugyanakkor szerepelnek benne olyan gyógynövények is, amelyek nem a Kárpát-medencében vagy Európában teremnek, hanem az ázsiai kontinensen vagy más földrészekben, de a hazai gyógyszertárakban, gyógytermékek árusító szaküzletekben megtalálhatók. Végül azokról a gyógynövényekről is olvashatunk a kötetben, amelyek az étrend-kiegészítőkben is megtalálhatók.

1947-ben az Európai Parlament „úgy döntött, hogy az európai gyógynövénykincset bővíteni kell más kontinenseken alkalmazott gyógynövényekkel”. Számos, más földrészekben felhasznált gyógynövény most már Romániában is megtalálható, megvásárolható. Ezek, hatóanyagukat és alkalmazásukat illetően, a kevésbé ismert termékek közé tartoznak. Ennek a könyvnek az olvasása által még a szakemberek is újabb ismereteket szerezhetnek a külföldről származó termékek helyes alkalmazásáról. A jól szerkesztett tárgymutatóban az érdeklődő hasznos adatokat talál a növények fontosabb hatásaira is. Ajánlom, hogy az olvasó a könyv használata előtt olvassa el Szendrei professzor bevezető gondolatait az 1. és 2. kiadáshoz.

A könyv célja „elkülöníteni a szénát a szalmától”, vagyis a gyógynövénypiacon stb. megjelenő termékekről a tudomány mai ismeretei szerint helyes adatokat közölni az olvasóval.

Ez a könyv igazi, hiánypótló remekmű, kezdve a tar-

talmától a szerkesztésig, beleértve az összefoglaló táblázatokat, a tájékozódást elősegítő tárgymutatót, a szűkre szabott, de célravezető irodalmat is.

Külön értéke a kötetnek, hogy nagymértékben hozzájárulhat a fitoterápia, a komplementer medicina helyes alkalmazásához, az étrend-kiegészítőket árusító szakemberek helyes ismereteinek a bővítéséhez.

A gyógyítással foglalkozó szakemberek ebben a könyvben hiteles ismeretekre lelnek, és ezekre támaszkodva

ajánlhatnak, ahogy a szerzők írják: "... minden gyógynövényt kizárólag olyan célra, olyan terápiás ajánlással, amelyet a kutatás és a korábbi (orvosi) alkalmazás alátámaszt, megerősít".

Gratulálok a szerkesztőknek, a szerzői együttesnek az évtizedes tapasztalatok alapján megírt, új felfogású kézikönyvhöz, amely minden bizonnyal megörvendezteti a gyógynövények iránt érdeklődőket.

Prof. dr. Csedő Károly